

Anvisningar till Svensk Insamlingskontrolls budgetblankett

1. Inledning

Budgeten är en handling över framtida ekonomiska händelser och ska ligga till grund för organisationens beslutsfattning och den ska spegla i siffror organisationens strategi, ambition och mål för den/de kommande året/åren. Vi kräver därför att varje organisation som ansöker om ett 90-konto, eller på annan begäran från oss, ska upprätta och inge en budget på blankett som finns att hämta på vår hemsida. Budgeten möjliggör för oss att kunna analysera och bedöma om organisationen har ekonomiska förutsättningar för att fortsätta inneha eller för en ny organisation att få erhålla ett 90-konto. Organisationens budgetutfall och nyckeltal granskas och ligger till grund för den fortsatta handläggningen.

Läs igenom dessa anvisningar inför upprättandet av budgetblanketten.

En nybildad organisation som ansöker och som är i uppstartsfas och ännu inte har upprättat någon årsredovisning, ska redovisa budgetutfall för de två kommande verksamhetsåren.

För organisationer som verkat under en period med 90-konto ska upprätta en budget eller prognos för den kommande verksamhetsperioden/året enligt vad som efterfrågats i dokumentet från Svensk Insamlingskontroll, ange på blankett vilken period/år som budgeten omfattar. Det är också möjligt i blankett, att redovisa en prognos för helår eller budgetutfall för en ytterligare period.

Blankettens mall/innehåll ska inte förändras, notera organisationens namn överst på blankett och beloppen ska redovisas i tkr, varför de kan behövas avrundas. Blanketten ska signeras med underskrifter från kontaktperson/ekonomiansvarig och styrelsens ordförande, (gäller för nya organisationer, för befintlig 90-konto kan organisationens generalsekreterare signera) med namnförtydligande som ska skickas in till oss, blanketten kan signeras digitalt.

Ange kontaktuppgifter till kontaktperson på blankett för eventuella frågor. Budgetblanketten och eventuella bilagor, exempelvis en balansrapport kan skickas in i digital form, handlingarna skannas då in och skickas till e-postadress redovisning@insamlingskontroll.se

2. Koncernredovisning

Enbart större koncerner enligt ÅRL¹ behöver upprätta koncernredovisning. Om koncernredovisning ger en mer rättvisande bild av/bättre förståelse för organisationens verksamhet, kan koncernredovisning ändå upprättas till oss trots att det inte finns något krav.

3. Budgetblankett resultaträkning

När budgeten/prognosen har upprättats på vår blankett beräknas individuella nyckeltal fram. Våra nyckeltalskrav är att minst 75% av årets intäkter ska gå till ändamålet och att högst 25% av dessa ska användas för insamlings- och administrationskostnader. Vid nyckeltalsavvikelse skall förklaring bifogas till blankett, (mer info under avsnitt 4. Nyckeltal).

Alla intäkter och kostnader ska i princip bruttoredovisas över resultaträkningen (undantag finns under raden B130). Försäljning av varor och tjänster samt annan näringsverksamhet ska därför i princip bruttoredovisas på blanketten. Sker försäljning, insamling eller annan transaktion med hjälp av någon annan ska samtliga intäkter och kostnader för dessa redovisas brutto över resultaträkningen² i blanketten även om de inte upptagits i redovisningen, exempel om någon annan person eller företag/organisation betalar organisationens kostnad.

¹ 7 kap. 3§

² 11 § i föreskrifterna med kommentarer

Det som den andra parten betalar för organisationens räkning räknas i dessa fall som en intäkt. Detta gäller även om de inte ingår i organisationens kassaflöde.

Kostnaden redovisas under lämplig rad i blanketten beroende av karaktär. Detsamma gäller om organisationen anlitar professionella externa försäljningsföretag, t.ex. telemarketing, vid försäljning eller insamling. Bruttoredovisningen gäller även för erhållna lönebidrag.

Fördelning av gemensamma kostnader mellan ändamål, insamling och administration!

Om lokalerna används både för att uppfylla ändamålet och för organisations administration eller insamlingsverksamhet, ska kostnaderna fördelas i proportion till hur stor del av lokalkostnaden som används för ändamålet respektive arbetet med insamling och administration. Detsamma gäller beträffande kostnaderna för anställd personal och andra gemensamma kostnader, t.ex. kostnad för avskrivning av gemensamt använda inventarier eller byggnad. Fördelningen ska gå att kunna verifieras genom dokumenterade underliggande.

Volontärinsatser eller tjänster utförda **pro-bono** får **ej** tas upp till något värde i blankett.

3.1 Verksamhetsintäkter från privatpersoner

B010 Gåvor från privatpersoner

Gåvor från privatpersoner avser intäkter av såväl insamling via Bankgiro, PlusGiro som andra slag av offentliga insamlingsaktiviteter från privatpersoner som organisationen bedriver, t.ex. i form av penninginsamling, SMS och eller via Swish. Även andra gåvor från privatpersoner, t.ex. donationer genom gåvobrev eller testamente, räknas också hit, även medlemsintäkter från privatpersoner ska redovisas här. *Medlemsintäkter från föreningar ska däremot redovisas under rad B130, övriga verksamhetsintäkter.*

Om organisation har för avsikt att samla in begagnade kläder eller andra varor så som glasögon, möbler m.m. eller gratis mat, som ska delas ut till destinatärer eller ska säljas, ska således dessa beräknade insamlingar bruttoredovisas här. Det gäller även om bokföringsskyldighet inte föreligger eftersom värdet av insamlade varor har betydelse för att organisationens nyckeltal ska bli mer rättvisande. Begagnade kläder får värderas till högst 25 kr/kg och övriga varor till ett försiktigt beräknat marknadsvärde.

Enligt föreskrifterna³ gäller att samtliga beräknade intäkter och kostnader vid all insamling som sker med anlitan av professionella externa företag (t.ex. telemarketing, "Face to face insamling" eller liknande) ska redovisas brutto. Det belopp som företaget beräknas samla in från givare ska redovisas här. Alla beräknade kostnader för insamlingen, således även det anlitate företagets beräknade kostnader, redovisas under raden B230. Beräknas försäljning, insamling eller annan administration ske med hjälp av någon annan ska samtliga beräknade intäkter och kostnader redovisas brutto över resultaträkning⁴. Detta gäller även om de inte avses ingå i kassaflödet. Beräknade intäkter redovisas här och beräknade kostnader redovisas under raden B230.

B040 Försäljning av varor och tjänster

Här ska redovisas försäljning av varor och tjänster som avses till **privatpersoner** och har ett kommersiellt värde för mottagaren, oavsett om varan är inköpt eller insamlad. Med kommersiellt värde menas att motsvarande varor eller tjänster finns till försäljning i den öppna handeln för motsvarande pris.

³ 11 §

⁴ 11 § med kommentarer

För att det ska anses röra sig om en försäljning och inte en insamling krävs också att mottagaren uppfattar transaktionen på detta sätt. Försäljning av varor på nätet eller i butik räknas hit.

Försäljning kan gälla handarbeten, böcker, tidningar och dylikt men också avse anordnande av t.ex. idrottsarrangemang och konserter. Här redovisas också beräknad försäljning av insamlade begagnade kläder i egen butik eller anordnande av loppmarknader, basarer, kiosker eller kaféer och julmarknader. Hit hör också planerade lotterier och bingoverksamhet om den är tillståndspliktig samt planerad distribution av lotter om den är av viss omfattning⁵.

Telefonförsäljning av organisationen i egen regi eller med anlitan av professionella företag av pennor, nyckelringar och liknande varor av mindre värde räknas inte som försäljning utan ska redovisas under raden B050, insamling med gåvobevis. Detta gäller även om det bokföringsmässigt anses röra sig om näringsverksamhet.

Om försäljning av organisationens varor avses ske i egen butik eller ute i handeln räknas det däremot som försäljning. Försäljning av varor med ett symboliskt värde som exempelvis pins, ska det alltid redovisas under raden B050.

Vid *försäljning* av kläder, som organisationen själv har för avsikt att samla in, gäller inte värdet 25 kr/kg utan här ska anges det pris som varan avses säljas för, dvs. beräknade försäljningsintäkter. Eventuella beräknade kostnader redovisas på rad B210.

I den mån försäljningen eller tjänsterna utgör en del av ändamålet, ska kostnaden redovisas som en ändamålskostnad under raden B200.

B050 Insamling med gåvobevis

Som insamling med gåvobevis betraktas sådana fall då någon betalar för en vara med ett endast symboliskt värde, t.ex. pins, nål, dekal, armband eller liknande.

Om varans värde i förhållande till ersättningen är ringa så betraktas det endast som ett slags kvitto, tackbrev eller penninggåva. Om en vara eller tjänst beräknas säljas till ett pris som överskrider marknadsvärdet med mer än 40 %, betraktas det inte heller som en försäljning utan som en insamling med gåvobevis, som också ska redovisas under denna punkt. Enstaka icke tillståndspliktiga lotterier, som avses anordnas bland medlemmar under t.ex. ett föreningsmöte, ska likaså redovisas här. Om givaren kan uppfatta att transaktionen i fråga är en gåva till organisationen och inte ett köp av en vara med kommersiellt värde, ska det alltid betraktas som en insamling med gåvobevis.

3.2 Verksamhetsintäkter från övriga

B080 Bidrag från myndigheter

Under raden B080 ska alla bidrag från regeringen, statliga myndigheter (som SIDA), kommuner och landsting redovisas, liksom bidrag från EU. Om organisationen har lönebidrag för en anställd, ska det beräknade bidraget redovisas under denna punkt. Lönebidrag ska således inte nettoredovisas där lönekostnader redovisas.

Här ska även redovisas tillhandahållande av upphandlade tjänster åt en kommun eller ett landsting, som organisationen erhållit eller beräknas erhålla i konkurrens med andra företag.

⁵ Se BFN skrift Ideella föreningar och bokföringsskyldigheten bilaga 1 Exempelsamling

Om tjänsten som upphandlats faller inom organisationens ändamål tas beräknade kostnader upp som en ändamålskostnad under raden B200. Beräknade kostnader för att erhålla bidrag från myndighet redovisas under raden B270.

B090 Gåvor och Bidrag från organisationer

Under raden B090 ska intäkter redovisas från andra ideella föreningar och stiftelser, om det inte är fråga om att organisationen beräknas köpa en vara eller en tjänst.

Här ska också redovisas beräknade intäkter från allmänna arvsfonden och Radiohjälpen, Postkodlotteriet eller från andra 90-kontoinnehavare. Om organisationen beräknas delta i insamlingar tillsammans med exempelvis Radiohjälpen, redovisas insamlade medel däremot under raden B010.

Beräknade kostnader för att erhålla bidrag från organisation redovisas under raden B270. Om försäljning, insamling eller annan administration sker med hjälp av annan ska samtliga beräknade intäkter och kostnader redovisas brutto över resultaträkning⁶.

Detta gäller även om de inte avses ingå i kassaflödet. Beräknade intäkter redovisas här och beräknade kostnader under raden B270.

B095 Gåvor och Bidrag från företag

Här ska alla intäkter som erhållits från kommersiella företag redovisas, om det inte är fråga om att organisationen sålt en vara eller en tjänst till företaget eller att företaget säljer åt organisation. Sker försäljning, insamling eller annan administration med hjälp av annan ska samtliga intäkter och kostnader redovisas brutto över resultaträkning i blanketten.

Vid insamlingar där enskilda personer gör ett aktivt val innebärande att denna avstår från en ersättning eller skänker pengar till organisation, t.ex. ersättning för pantade burkar eller att beloppet avrundas upp i butik ska intäkterna redovisas som en gåva från privatperson under raden B010. När företag säljer varor där en viss del av varans pris skänks ska intäkten redovisas under raden B095. Detta gäller även om de inte ingår i kassaflödet. Intäkterna redovisas här och kostnaderna för insamling till företag under raden B270.

B130 Övriga verksamhetsintäkter

Intäkter, som inte kan härledas till övriga poster, exempelvis medlemsavgifter från andra föreningar ska den redovisas under raden B130.

Beräknat överskott respektive underskott från fastighetsförvaltning eller annan affärsverksamhet som inte riktar sig mot allmänheten och som inte heller har någon koppling till ändamålet, t.ex. uthyrning av lokaler eller bostäder, nettoredovisas här. *Vid en beräknad förlust ska ett minustecken skrivas framför beloppet i blanketten.*

Om fastighetsförvaltningen eller affärsverksamheten har samband med ändamålet, t.ex. att hyra ut billiga bostäder åt behövande eller att driva sjukhus, ska beräknade intäkterna i verksamheten däremot bruttoredovisas här och beräknade kostnader tas upp till den del de berör ändamålet under raden B200. Övriga kostnader tas upp där de hör hemma.

Om en fastighet endast delvis beräknas hyras ut och i övrigt avses användas för ändamålet eller användas för insamling och administration, ska beräknade kostnader fördelas i proportion till hur stor del av lokalerna som hyrs ut eller avses hyras ut respektive avses användas för ändamålet respektive arbetet med insamling och administration. Endast den del som beräknas löpa på uthyrningsverksamheten får nettoredovisas.

⁶ 11 § med kommentarer

Om övriga intäkter, raden B130 uppgår till mer än 5 % av summa verksamhetsintäkter, raden B150 eller om posten är negativ ska en förklaring bifogas i not till blankett.

3.3 Ändamålskostnader

B200 Ändamålskostnader/utbetalt till ändamålet

Med ändamålskostnader avses sådana beräknade kostnader som har direkt samband med uppfyllandet av organisationens ändamål enligt dess stadgar eller föreskrifter. Dessa kostnader kan inkluderas av löner och sociala avgifter, forskningsanslag och utrustning som behövs för ändamålet.

Hit hör även kostnader för lokaler om den verksamhet som utgör ändamålet bedrivs där, t.ex. boende för behövande eller rehabiliteringslokaler.

Till ändamålskostnader räknas även kostnader för opinionsbildande verksamhet för det fall där opinionsbildning och upplysningsverksamhet ryms inom organisationens ändamål.

Under sådant förhållande är framställandet av informationsmaterial, t.ex. böcker, tidningar och broschyrer, en ändamålskostnad. Till ändamålskostnader hör också kostnader för ett representationskontor, som etablerats i ett land enbart på grund av att insamlingsorganisationen har ett eller flera biståndsprojekt i detta land. Ett annat exempel är kostnader för den hantering som beviljande av forskningsanslag eller andra bidrag ger upphov till.

Om lokalerna används eller beräknas användas både för att uppfylla ändamålet och för organisationens administration eller insamlingsverksamhet, ska beräknade kostnader fördelas i proportion till hur stor del av lokalerna som beräknas användas för ändamålet respektive arbetet med insamling och administration. Detsamma gäller beträffande beräknade kostnader för anställd personal och andra gemensamma beräknade kostnader. Beräknat lönebidrag ska inte nettoredovisas där beräknade lönekostnader redovisas utan redovisas under raden B080. Om organisationen får eller beräknar att få begagnade kläder, mat, möbler etc. som ska delas ut till destinatärerna, ska det redovisas det beräknade värdet av insamlingen under raden B010 samt det beräknade värdet av det som delats ut som en ändamålskostnad, B200. Detta gäller även om gåvorna har ett marknadsvärde som är svårbestämt och kan antas vara lågt samt organisationen därför inte är skyldig att bokföra gåvan enligt bokföringslagen⁷. Skälet till detta är att organisationens nyckeltal annars blir missvisande.

3.4 Insamlingskostnader (privatpersoner)

B210 Direkta kostnader vid försäljning av varor/tjänster

Här redovisas direkta kostnader vid försäljning av varor och tjänster som upptagits under raden B040 som inte avser ändamålet. Har organisationen avtalat eller har för avsikt att med något företag om att dessa säljer varor, varvid en del av intäkterna ska tillfalla organisationen, ska hela den beräknade försäljningsintäkter redovisas under raden B040 och beräknade kostnader här. Om ett företag ska ombesörja försäljning för organisationens räkning ska uppgifter om företaget lämnas i en not.

Med direkta kostnader vid försäljning av varor avses beräknade kostnader för inköp av varan, lagerhållning, distribution (frakt, porto), provision och personal (för hantering av inköp, distribution och fakturering). Om lokal eller personal ska användas även för administration, verksamhet med anknytning till ändamålet och andra typer av insamlingar, fördelas kostnaderna i proportion till hur stor del som ska användas för försäljningen respektive utförandet av tjänsten. Detsamma gäller beträffande andra gemensamma kostnader.

⁷ 5 kap. 1 §

B220 Direkta kostnader vid insamling med gåvobevis

Här redovisas direkta beräknade kostnader för insamling med gåvobevis som upptagits under raden B050. Enligt föreskrifterna⁸ gäller även, som tidigare nämnts, att samtliga intäkter och kostnader ska redovisas brutto vid all insamling som sker med anlitan­de av professionella externa företag (t.ex. telemarketing). Har organisationen avtalat eller har för avsikt att avtala med något företag om att dessa säljer varor av mindre värde, varvid en del av intäkterna ska tillfalla organisationen, och samtliga beräknade intäkter ska redovisas under raden B050, ska beräknade kostnader redovisas här.

Med direkta kostnader vid insamling med gåvobevis avses beräknade kostnader för inköp av varan, lagerhållning, distribution (frakt, porto), provision och personal (för hantering av inköp, distribution och fakturering). Om lokal eller personal används eller avses användas även för administration, verksamhet med anknytning till ändamålet och andra typer av insamlingar fördelas beräknade kostnader i proportion till hur stor del som används för insamling med gåvobevis.

B230 Övriga insamlingskostnader/privatpersoner

Under raden B230 redovisas beräknade kostnader för insamlingar bland privatpersoner, t.ex. annonser, reklamkampanjer och övrig kommunikation/information som uppmanar till gåvor, lönekostnader för personal som ska arbeta med insamlingskampanjer inklusive tillhörande administration, tackbrev och givarregister.

Även delar av beräknade kostnader för förstärkande av varumärke, profilering och positionering utgör insamlingskostnader och ska redovisas här.

Om lokal eller personal ska användas även för administration, verksamhet med anknytning till ändamålet, försäljning och insamling med gåvobevis fördelas beräknade kostnader i proportion till hur stor del som avses användas i övrigt för insamling.

3.5 Administrationskostnader

B270 Administrationskostnader, (inklusive insamlingskostnader från annan juridisk person).

Administrationskostnader är sådana kostnader som är nödvändiga för att administrera organisationen. Ett visst mått av allmän administration krävs för att säkerställa en god kvalitet på organisationens kontroll och rapportering, såväl externt som internt. Hit räknas således beräknade kostnader för redovisning, revision, medlemsvärkning, medlemsregister, styrelsearvode, styrelsesammanträden, årsmöten, hyra och löner för administrativ personal och andra externa avgifter.

Beräknade insamlingskostnader för arbetet med att erhålla gåvor och bidrag från organisationer, företag och myndigheter ska redovisas här. Om styrelseledamöter beräknas få ersättning utöver styrelsearvodet för sitt arbete för organisationen gäller att det ska ha beslutats särskilt om hur stor del av beloppet som avser lön och vad lönen avser för att någon del av den beräknade ersättningen ska få tas upp under någon annan rad än under raden B270. Om lokal eller personal används eller ska användas även för verksamhet med anknytning till ändamålet, försäljning och insamling, fördelas de beräknade kostnaderna i proportion till hur stor del som ska användas för administration. Detsamma gäller övriga gemensamma beräknade kostnader. Om en kostnad varken hänför sig till ändamål eller insamling ska den anses utgöra administrationskostnad.

⁸ 11 §

3.6 Resultat från finansiella investeringar

B280 Netto av ränteintäkter, utdelning och räntekostnader.

Under denna punkt ska löpande avkastning som räntor och utdelningar från värdepapper eller andra intäkter hänförliga till finansiella instrument redovisas, exempelvis optioner, utöver vad som anges i B285 nedan. Posten ska nettoredovisas med eventuella räntekostnader för lån samt kostnader som har samband med den finansiella förvaltningen, t.ex. depåavgift, eller andra kostnader hänförliga till finansiella instrument, utöver vad som anges i B285 nedan.

B285 Netto av resultat från finansiella placeringar.

Här ska kapitalvinster och kapitalförluster vid försäljning av värdepapper eller andra finansiella instrument, samt nedskrivningar⁹ och återföring av tidigare nedskrivningar⁸ redovisas. Här ska även redovisas realiserade kursvinster och kursförluster t.ex. på ett bankkonto i utländsk valuta. Kursvinst och kursförlust som kan kopplas till verksamheten ska däremot redovisas där den hör hemma, till exempel valutakursvinst hänförligt till ett bidrag avseende verksamheten.

4. Nyckeltal och notupplysningar

Med utgångspunkt från upprättad budget beräknas tre nyckeltal fram som ska förklaras i not eller på annat sätt av organisation om dessa avviker från våra nyckeltalskrav enligt nedan:

Om organisationen beräknas ha högre insamlings- och administrativa kostnader i förhållande till de totala intäkterna än **25 % (1)** eller om insamlingskostnader från privatpersoner överstiger **25 % (2)** och om ändamålskostnader i förhållande till de totala intäkterna är lägre än **75 % (3)** ska en skriftlig förklaring till detta lämnas.

Om det egna kapitalet är negativt ska 90-kontoorganisation ange skälet till detta i not till blankett samt vilka åtgärder som kommer att vidtagits för att återställa det egna kapitalet.

Nyckeltalen beräknas enligt följande:

- 1) Hur stor del av de totala intäkterna – i procent – som organisationen använt för täckande av insamlings- och administrationskostnader (**25%**) räknas ut enligt följande:
Här summeras B220 + B230 + B270. Summan divideras sedan med de beräknade totala intäkterna. De totala intäkterna beräknas genom att B150 adderas med B280 och minskas med B210.
- 2) Hur stor del av insamlade gåvor från privatpersoner som utgörs av kostnader för insamling från privatpersoner (**25%**) beräknas enligt följande:
Här summeras B220 + B230. Summan divideras med B070 - B210.
- 3) Hur stor del av de totala intäkterna som organisationen har för avsikt att använda för ändamålet (**75 %**) beräknas enligt följande: *Ändamålskostnaden, raden B200 divideras med de totala intäkterna. De totala intäkterna beräknas genom att B150 adderas med B280 och minskas med B210.*

Om frågor finns avseende anvisningarna eller vid upprättandet av budget blanketten kan controller Tommy Jonsson på Svensk Insamlingskontroll kontaktas på tele 08–7838063 eller e-post, tj@insamlingskontroll.se

⁹ 4 kap. 14 a) och b) §§ årsredovisningslagen